

# Správní právo

- ◆ Soubor veřejnoprávních norem, které upravují organizaci a činnost veřejné správy
- ◆ Samostatné právní odvětví
  1. Předmět
  2. Metoda právní regulace
  3. Soudržnost právních norem
  4. Zájem společnosti

# Správní právo – pokr.

- ◆ PO veřejného práva = návaznost na ostatní PO
- ◆ **charakteristika:**
- ◆ chrání veřejný zájem
- ◆ - upravuje vztahy mezi nerovnými subjekty
- ◆ - umožňuje správní donucení
- ◆ - konkrétní obsah jeho realizace je určování úřední mocí

# VPxSP

- ◆ *Opakování – teorie práva*
- ◆ Teorie mocenská - Ulpiánus
- ◆ Teorie zájmová
- ◆ Teorie organická a její modifikace
  - a) materiální, kdy alespoň jeden ze subjektů je nositelem veřejné moci,*
  - b) teorie zvláštního práva, kdy právo soukromé upravuje vztahy všech subjektů, právo veřejné pak vztahy nositelů veřejné moci při výkonu jejich vrchnostenských pravomocí*

# System správního práva

- ◆ SP organizační – základní zásady organizace veřejné správy, pravomoc a působnost
- ◆ SP hmotné – podmínky a předpoklady realizace práv a povinností
- ◆ SP procesní – postup při rozhodovacím procesu
- ◆ SP trestní – odpovědnost za správní delikty

# Prameny správního práva

- ◆ Formy, v nichž nacházíme platné právo
- ◆ Dělení – materiální
- ◆ - formální
- ◆ Kontinentální systém práva (NPA)
- ◆ Psané právo
- ◆ Prameny hierarchicky uspořádány

# Druhy pramenů

- ◆ Mezinárodní právo
- ◆ - č. 10 *„Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva“ (od 1. 6. 2002)*
- ◆ =aplikační přednost

# Druhy pramenů

- ◆ 1. Ústava a ústavní zákony
  - ústavní normy upravují postavení veřejné správy, její kompetenci a pozici adresátů jejich působení
    - nejvyšší právní síla – stabilita
  - role ústavního soudnictví

# Druhy pramenů

## ◆ 2. Zákony

- hlavní pramen vnitrostátního práva
- Parlament ČR
- Výhrada zákona – např. daně a poplatky



# Druhy pramenů

- ◆ 3. Podzákonné NPA
- ◆ Atribut výkoné moci,
- ◆ *Znaky:*
  - ◆ rychlost,
  - ◆ specializace,
  - ◆ pružnost (možnost kdykoli změnit nebo zrušit)

# Druhy pramenů

- ◆ - vláda – nařízení (čl. 78)
- ◆ - ústřední správní úřady – vyhlášky (čl. 79 odst. 3)
- ◆ USC – nařízení a OZV
- ◆ Vlastnosti : obecnost, podzákonost, jednostrannost

# Charakteristika

- ◆ Působnost
- ◆ 1. Osobní
- ◆ 2. Věcná
- ◆ 3. Územní
- ◆ 4. Časová – platnost x účinnost  
- publikační právo

# Normy správního práva

- ◆ *Opakování – teorie práva*

- ◆ **Co je to norma ?**

*(obecně závazné pravidlo chování vydané ve státem předepsané formě a vynutitelné státní mocí)*

*Znaky: regulativnost, právní závaznost, obecnost, vynutitelnost*

*Systematizace: hypotéza, dispozice, sankce*

# Členění norem

- ◆ Regulativní x ochranné
- ◆ Zavazující (přikazují nebo zakazují) x zmocňující
- ◆ Hmotně právní x procesně právní
- ◆ Perfektní x imperfektní
- ◆ Odkazující x blanketové

# Realizace norem

1. Přímá – samotné chování subjektů  
správního práva
2. Aplikace – činnost orgánů veřejné  
správy
  - autoritativní proces  
veřejné  
(nositelé  
moci)
  - rozhodovací proces  
aplikace práva)  
(akt

# Interpretace norem

- ◆ Výklad norem - vyložení právního obsahu
- ◆ Druhy: podle subjektu
  - a) legální
  - b) autentický
  - c) prováděný aplikujícím orgánem
  - d) doktrinální

# Pokr.

- ◆ Podle metody:
  - a) Jazykový
  - b) Logický
  - c) Systematický
  - d) Historický



# Pokr.

## 3. Podle rozsahu:

- a) Doslovný
- b) Zužující
- c) Rozšiřující

# Správní uvážení

- ◆ Stav, kdy s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný nutný právní následek
- ◆ **Volba jednoho z více právní normou předvídaných řešení** (vztahuje se především k rozhodování o právu)

Příklady k řešení:

*správní úřad uloží pokutu ve výši 200 000 Kč*

*správní úřad může uložit pokutu až do výše 200 000 Kč*

*správní orgán může zcela nebo zčásti vyměřenou daň prominout (odstranění tvrdosti zákona)*

*(zásada přezkoumatelnosti, zásada předvídatelnosti, zákaz zneužití správního uvážení, legalita (realizace pravomoci v souladu s účelem a zájmem, rovnost (stejný metr pro všechny))*

Příklad:

*Zák. č. 40/1993 - § 7*

# Neurčité pojmy

- ◆ Norma správního práva používá výraz, který blíže obsahově nevymezuje
- ◆ Obsah je nutno posuzovat případ od případu, a to na základě posouzení dané situace

*Příklad: veřejný zájem, občanské soužití, veřejný pořádek*

# Analogie

- ◆ Platné právo nemá příslušnou právní úpravu řešení určitých skutkových vztahů = použití právní úpravy obdobných právních stavů
  - ◆ Analogia legis
  - ◆ Analogia iuris
- !! Ve správním právu se nepřipouští!!**

# Kontrolní otázky

- ◆ 1. Pokuste se vymezit pojem správního práva?
- ◆ 2. Jaká odvětvotvorná kritéria znáte?
- ◆ 3. Pokuste se vymezit systém správního práva.
- ◆ 4. Jak členíme prameny správního práva?
- ◆ 5. Popište proces realizace právní normy.
- ◆ 6. Doplňte: Ústavní soud je oprávněn k .....výkladu.
- ◆ 7. Které pojmy řadíme do kategorie tzv. neurčitých pojmů správního práva?